

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marcely Kučerové a soudců Mgr. RNDr. Jany Zaoralové a JUDr. Jana Pavlíčka ve věci

posuzované: **M. B.**, narozena dne xxx
bytem xxx

k návrhu: **Ing. T. B.**, narozen dne xxx
bytem xxx

o návrhu na vydání předběžné opatření, k odvolání Ing. T. B. proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 26. dubna 2021, č. j. 50P 18/2018-593,

takto:

- I.** Usnesení soudu I. stupně se **potvrzuje**.
- II.** Ve vztahu k Ing. T. B. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud I. stupně zamítl návrh Ing. T. B. na vydání předběžného opatření, dle kterého by Městská část Praha 13 měla poukázat na bankovní účet Domova pro seniory Xxx finanční prostředky M. B. z depozitního účtu MČ Prahy 13, na kterém s nimi hospodařila, a dle kterého by Městská část Praha 13 měla pozastavit ostatní běžnou činnost opatrovnictví, tzn. včetně nepovinných dosud zbytných prováděných úhrad za dosud neurčené vlastníky nemovitostí v dědickém řízení.
2. Takto rozhodl o návrhu Ing. T. B. ze dne 19. 4. 2021, kterým se v souvislosti s ukončením omezení svéprávnosti M. B. domáhal, aby Městská část Praha 13 (dosavadní veřejný opatrovník) poukázala na bankovní účet Domova seniorů Xxx (kde je M. B. ubytována) finanční prostředky M. B. z depozitního účtu MČ Prahy 13, na kterém s nimi hospodařila, a dále, aby Městská část Praha 13 pozastavila ostatní běžnou činnost opatrovnictví, tzn. včetně nepovinných dosud zbytných prováděných úhrad za dosud neurčené vlastníky nemovitostí v dědickém řízení. To mimo jiné s tvrzením, že uplynuly dosavadní účinky omezení svéprávnosti M. B., nar. xxx.
3. Soud I. stupně ve svém rozhodnutí nejprve konstatoval průběh dosavadního řízení (odst. 1 a 3), tedy, že rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5, č. j. 50 Nc 539/2016-88, byla M. B. omezena ve své svéprávnosti a opatrovníkem jí byla jmenována Městská část Praha 13. Následně bylo usnesením Obvodního soudu pro Prahu 5 č. j. 50 P 18/2018-410 ze dne 18. 9. 2019 zahájeno řízení o omezení svéprávnosti paní M. B. ve smyslu přezkumu omezení její svéprávnosti, které však nebylo skončeno ve lhůtě 1 roku od zahájení řízení, není skončeno dosud, a proto právní účinky omezení paní B. zanikly. K návrhu Městské části Praha 13, usnesením č. j. 50 P 18/2018-590, s odkazem na ust. § 58 o. z., soud I. stupně pověřil Městskou část Praha 13 jednak zastupováním posuzované v řízeních vedených u Obvodního soudu pro Prahu 5 sp. zn. 32 D 1350/2016 a sp. zn. 9 C 282/2018, a dále, pokud jde o přijímání výplaty starobního důchodu paní M. B., hospodaření s finančními prostředky na účtu paní M. B., vedeném u Poštovní spořitelny Era, č. ú. xxx/0300 v nezbytné míře, hospodaření s finančními prostředky na depozitním účtu vedeném u Domova Seniorů Xxx a u Městské části Praha 13 v nezbytné míře a zajišťování souhlasů v souvislosti s poskytováním zdravotní péče paní M. B..

Shodu s prvopisem potvrzuje Nina Waldhauserová.

4. Po citaci ust. § 1 odst. 2 z. ř. s., § 102 odst. 1, 3, § 75c o. s. ř. dospěl soud I. stupně k závěru, že pro vydání předběžného opatření nebyly splněny podmínky. Možný vznik újmy posuzované z důvodu jejího zdravotního stavu vyřešil soud I. stupně postupem dle ust. § 58 OZ. Bez ohledu na tento jeho postup by však návrhu nešlo vyhovět. Prvý požadavek navrhovatele by stačilo vyřešit komunikací mezi dotčenými osobami, k druhému požadavku konstatoval, že posuzovaná opatrovníka již nemá, na posuzovanou se hledí jako na svéprávnou. Neshledal přitom ani naléhavost zatímní úpravy, a to s ohledem na časový odstup návrhu na vydání předběžného opatření (19. 4. 2021) od zániku účinků omezení svéprávnosti (18. 9. 2020). Dovodil konečně, že navrhovatel ani nemá aktivní legitimaci k návrhu. Ze všech těchto důvodů návrh zamítl.
5. Proti tomuto usnesení podal odvolání Ing. T. B.. Mimo jiné namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, které není dostatečně odůvodněné, částečně vychází ze spekulací, částečně mu odůvodnění chybí. Usnesení č. j. 50 P 18/2018-590, na které je soudem I. stupně odkazováno, není v právní moci, odvolateli nadto není známo. Stejně tak mu není známo, zda postup dle § 58 o. z. soud I. stupně řádně zdůvodnil. Polemizoval se závěry soudu I. stupně o okamžiku zániku účinků omezení svéprávnosti posuzované. Dovodil, že je stále aktivním účastníkem opatrovnického řízení vedeného soudem, jak musí být zřejmé z opatrovnického spisu. Není žádoucí pověřit Městskou část Praha 13 zastupováním posuzované z jím blíže uváděných důvodů. Proto ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí navrhl jeho zrušení a vrácení soudu I. stupně k dalšímu řízení s tím, že předpokládá i zrušení usnesení č. j. 50 P 18/2018-590.
6. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání napadené usnesení včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 5, 6 o. s. ř.), aniž nařizoval jednání (§ 214 odst. 2 písm. c/ o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání Ing. T. B. není důvodné.
7. Odvolací soud nejprve posuzoval, zda navrhovatel předběžného opatření mohl být účastníkem řízení ve věci samé a mohl proto (jako osoba aktivně legitimovaná) podat i návrh na vydání předběžného opatření.
8. Podle ust. § 6 odst. 1 z. ř. s. v řízení, které může být zahájeno i bez návrhu, je účastníkem řízení (dále jen „účastník“) navrhovatel a ten, o jehož právech nebo povinnostech má být v řízení jednáno. Podle odst. 2 téhož ustanovení, účastníkem je také navrhovatel a ten, kterého zákon za účastníka označuje.
9. Pro obdobnost situace odvolací soud vychází z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 24 Cdo 1739/2020 ze dne 26. 8. 2020 které dovodilo, že účastenství je v řízení o svéprávnosti i v řízení ve věcech opatrovnictví člověka vymezeno materiálně, odvozuje se z hmotněprávní účasti ve vztahu, o němž se v řízení jedná. Účastníkem konkrétního řízení je ten, jehož hmotněprávní sféra může být výsledkem řízení dotčena. Protože zákon o zvláštních řízeních soudních pro řízení o svéprávnosti i pro řízení ve věcech opatrovnictví člověka účastníky výslovně nevymezuje, definice účastníků podle ustanovení § 6 odst. 2 z. ř. s., která coby lex specialis má přednost před definicí obecnou (§ 6 odst. 1 z. ř. s.), se v těchto řízeních neuplatní. Účastenství se proto řídí definicí podle ustanovení § 6 odst. 1 z. ř. s. Odlišné předměty obou řízení se logicky promítají do okruhu účastenství. Účastníci jednotlivých řízení zpravidla nebudou totožní, což není způsobilá změnit ani zákonem uložená povinnost soudu (zahájit a) spojit řízení ve věcech opatrovnictví člověka s řízením o svéprávnosti. Účastníkem řízení o svéprávnosti i řízení ve věcech opatrovnictví člověka je tedy navrhovatel a ten, o jehož právech nebo povinnostech má být v řízení jednáno (jehož práva nebo povinnosti jsou předmětem řízení). Těmito právy a povinnostmi se rozumějí jednak práva a povinnosti, o kterých má být přímo rozhodnuto, jednak práva a povinnosti, o nichž se ve výroku soudního rozhodnutí sice nerozhoduje, ale o nichž se přece jen jedná, a které výrokem soudního rozsudku mohou být dotčeny. Obligatořně je účastníkem – kromě navrhovatele, bylo-li řízení zahájeno na návrh – v případě řízení o svéprávnosti posuzovaný a v případě řízení ve věcech

opatrovnictví člověka opatrovanec a opatrovník. O jejich právech a povinnostech je v řízeních vždy jednáno.

10. Ing. T. B., jako navrhovatel předběžného opatření, není osobou, o jejíž právech nebo povinnostech se v řízení jedná, není ani opatrovancem nebo opatrovníkem. Protože soud I. stupně sám zahájil řízení o svéprávnosti a opatrovnictví M. B. (viz jeho usnesení č. j. 50 P 18/2018-410 ze dne 18. 9. 2019), nelze proto dovodit, že by navrhovatel předběžného opatření (Ing. T. B.) byl účastníkem obou řízení proto, že by je navrhoval zahájit (byl by jejich navrhovatelem).
11. Protože Ing. T. B. není účastníkem řízení ve věci samé (řízení o svéprávnosti a opatrovnictví M. B.), není ani aktivně legitimován k podání navrhovaného předběžného opatření. Odvolací soud proto napadené usnesení dle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil.
12. O nákladech řízení účastníků ve vztahu k Ing. T. B. před soudy obou stupňů odvolací soud rozhodl dle ust. § 23 z. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Praha 25. května 2021

JUDr. Marcela Kučerová v. r.
předsedkyně senátu